

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Onuphrii Panvinii De Trivmpho Commentarius

Panvinio, Onofrio

Helgestadi[i], 1676

Serenissimo Principi Ac Domino, D. Augusto Friderico, ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-10300

SERENISSIMO PRINCIPI
AC DOMINO,

D. AUGUSTO
FRIDERICO,

DUCI BRUNSVICENSIVM AC
LVNEBURGENSIVM,

PATERNÆ AVITÆQUE VIRTVTIS ET
GLORIÆ HÆREDI ATQUE ÆMV-
LO ACERRIMO,

DOMINO SVO CLEMENTISSIMO,

PROSPERA QVÆQVE
PRECATUR

SERENITATI EIVS

DEVOTISSIMVS

IOACHIMVS IOHANNES MADERVS,

FFERO DEDICOQUE SERENITATI
TUAE, quem ONUPHRIUS quondam,
Vir celeberrimus, de TRIUMPHO scri-
psit *Commentarium*, meis qualibuscun-
que *notis* explanatum: quod, sive TRI-
UMPHATRICEM à tot seculis DOMUM VESTRAM,
sive IPSAM CELSIT. TUAM, Heroicasque Eius
Virtutes, quibus affatim à Deo est instructa, respi-
ciam, omnino non reperiam, cui justius eum con-
secrare possim. Solebant Romanorum quique no-
bilissimi *in prima adium parte*, annexis titulis cui-
que debitis, *locare expressos cera majorum vultus,*
ut eorum virtutes posterì non solum legerent, ve-
rum etiam imitarentur. Quod si ego in hoc qua-
si libri atrio exponere illa Reipubl lumina atque
ornamenta velim, quæ longa serie, ab octingentis
& ultra annis, è florentissima DOMO VESTRA or-
ta, æterna in laude versantur; vereor ut tempus po-
tius & charta me deserant, quam Ipsorum fortiter
feliciterque gesta. Cui namque, ut ab hoc tantum
ordiar, non est notus Ille BRVNO, LUDOLPHI,
Fundatoris Gandersheimensis Collegii, non degener
Filius; BRUNONIS, Fratris Magni WITIKIN-
DI, nepos; Vestræ conditor BRUNSVIGAE, pro
patria

Valer. Max
lib. 5. cap 8.
Plin. lib. 3.
5, 2a

Emmius in
Geneal.
Append.
p. 150.

patria non timidus mori: Fraterque Ipsi **OTTO**,
magnus **SAXONIAE DUX**, post *Ludovicum IV. ultimum Carolinorum* ab omni Francorum & Saxo-
num populo ad Imperium vocatus? Quis hujus
ignorat filium **HENRICUM**, qui primus libera
potestate in Saxonia regnavit: Regum maximum, to-
ti mundo necessarium; postque excellissimos trium-
phos de *Abotritis, Bobemis, Ungaris* (de quibus et-
iam hanc **SCHENINGAM** suam tropæum constitu-
it *are perennius, duraturumque,*

*Donec erit tellus, sidera donec
erunt*)

PATRIS PATRIAE elogio honoratum, atque *Impe-
ratorem ab exercitu more militari consalutatum?*
Quis **OTTONUM** Augustissimorum trigam?
quorum primus ac maximus, nobilissimam ac fami-
geratissimam *Lombardia provinciam, Viridarium*,
Imperii ab Ipso appellatam, eidem Imperio singula-
riter incorporavit: *Johannem XII. malè viven-
tem, Piscatorisque cathedram improbe sordidantem,*
deposuit: *Lotharingiam, quæ tunc tertia pars FRAN-
CIÆ fuit, Regem ac Prælatos Francia perpetuo ab-
jurare coëgit: Arelatense regnum, Burgundiam,*

) : (3

Alsati-

Adā. Brēm.
lib. 1. c. 14.
Ditmarus
lib. 1. pag. 3.

Wirichind.
Annal. lib.
1. pag. 6.

Chron. Sax.
vctus, ad
an. 917.

Wirichind.
lib. 1. p. 14.

Theod. Ni-
cm. Tract.
vi. cap. 33.

Alsaciam subjugavit: Boëmos, Hunos, & Auares
de vicis, atque itidem PATRIAE PATER, & Desi-
derium mundi; & Magnus Augustus, ab omni popu-
lo appellari meruit. Ne per reliquos eam, sive OT-
TONES, sive HENRICOS, omnes Imperato-
res, fama ad sidera notos: LOTHARIUM, pa-
riter Augustum, OTTONUM imitatore[m] & hare-
dem Christianissimum, victorem frequentissimum,
avum HENRICI, LEONIS cognomine de-
corati, à quo continua serie descendunt, quot-
quot adhuc cœlesti beneficio supersunt, SERENIS-
SIMI BRUNSUICENSIVM AC LUNEBUR-
GENSIVM DUCES. Qui Princeps Principum
terra, diuitiis locuples, clarus victoriis, & propter
geminum BAVARIAE ET SAXONIAE Ducatum
sublimis in gloria sua, fortunatus in praeliis Dux; ut
ostenderet, quam instar fortissimi beluarum leonis
ad nullius paveret occursum, quantiq[ue] faceret moli-
tiones tot & tam potentium, quos tunc habebat, ho-
stium, crexit Brunswiga LEONIS AERE EFFIGI-
EM, etiam nunc ibi conspicuam, animi imperterri-
ti evidens indicium Cujus Filius OTTO, iterum
Imperator ejus nominis Quartus, majoris animi
quam fortunæ Princeps, in Arelatensi quoque re-
gno,

Theod.
 Engelhus.
 pag. 220.

Helmold.
 lib. 2. c. 6.
 & 7.

Id. lib. 1.
 p. 211. Letb.
 Chro. p. 22.

Albertus
 Stad. ad
 an. 1166.

gno, nondum eo tempore ab Imperio abalienato,
habuit GERVASIUM istum *Mareschallum*, sive ut
Niemius vocat, *Oratorem & Cancellarium*, ex cu-
jus de OTIIS IMPERIALIBUS volumine tripartito, Lib: 21 de
Schism. c. 19.
Eidem Imperatori tunc dedicato, inclytæ JULIÆ Helmstadt
1673.
Vestrae *νεμνηλιω* egregio, haud ita pridem *Selecta*
quadam edidimus. Et quis novissimos saltem SE-
RENISSIMORUM CELSISSIMORUMQUE, A-
GNATORUM, ET PATRVI Vestri, Tri-
umphos dignis queat exornare laudibus, nedum ut
Eorum, qui ab isto tempore per integra quatuor
secula intercessere, laudabiliter facta brevi oratione
me explicaturum sperem? Quorum de FORTIS-
SIMO POTENTISSIMOQUE GALLIARUM
REGE, vinci fere eo usque nescio, apud *Trevi-*
ros victoriam, captumque cum ipsa Electorali urbe
famosissimum Ducem CREQUIUM, prædicanda
relinquo ijs, qui me in dicendo & perfectiores sunt
& politiores: præsertim cum, qua SERENITATES
Ipforum amplitudine animi sunt, libentius ab in-
secutura hoc expectaturi sint ætate, quam ut pro-
pterea nunc in os laudari velint. Ad TE vero cum
revertor, SERENISSIME PRINCEPS, non possum
non longe majora Christiano Orbi à CELSIT, TUA
polli-

Sueton. in
vita ejus,
cap. 3.

polliceri. Sive enim corporis attendam formam,
non minus auctoritatis in se habentem *quam gratia:*
id quod & de TITO, illo Orbis delicio, prædicavit
vetustas: sive sublimem excelsamque indolem Tu-
am, docilitatemque ad omnes tam belli quam pa-
cis artes: vix octodecim annos natus jam tantus
ac talis es, qui non modo ora vultusque civium,
sed & Exterorum quorumcunque, nupero in ITA-
LIAM potissimum itinere, jam felicissime peracto,
in TE converteris. Stylus hic deficeret, si memo-
rare aggrederer, quantus ibi in oculis & Eminentis-
simorum ROMANÆ ECCLESIAE CARDINALI-
UM, & SUMMI PONTIFICIS, maximeque apud
CATHOLICI HISPANIARUM REGIS, Apuliae
Siciliaeque PROREGEM fueris; quamque ab hoc
cum munificentissime liberalissimeque tractatus,
tum triumphali fere pompa, carpento plane regio
vectus, comitantibus duodecim pretiosissimis alijs,
ducentorumque satellitum caterva stipatus, explo-
sis passim è propugnaculis tormentis aeneis, NEA-
POLIM perlustraris, illam aedificiorum magnificen-
tia, ac palatiorum superbia, urbium nulli, sive in
Italia, sive alibi cedentem (cui & inclytæ profapiae
Tuae

Tuæ HEROS fortissimus OTTO, HENRICI
MIRABILIS Filius, JOANNAE, *Apulia Sicilia-*
que reginae maritus, & per hanc ditionum quoque
istarum moderator summus, *Pater Principum &*
norma Nobilium, Niemio dictus, & *quadragies ju-*
sto pralio victor, ante hos trecentos annos regali po-
testate præfuerat) intermittente nihil etiam po-
pulo, quod ad ingentis lætitiæ, devotissimi que ani-
mi testationem pertineret, NEPOTEMQUE IM-
PERATORIS Te salutante, Ne dicam, quod
Ipse denique SACRATISSIMUS IMPERA-
TOR LEOPOLDUS, jam *Germanici Impe-*
rij pondus, tum *Bohemia Hungariaque* regnorum,
invieta cervice iustinens, TE que forma JUVENEM,
prudencia SENEM inveniens, & plurimis amplissi-
mis honoribus affecit, & Legioni integræ, quæ vel
militum numero vel fortitudine etiam veteri ali-
cui par esse queat, providentissime præfecit; quo
TE prius exercitus, quam populi Tui experiretur
Ducem. Neque enim non cognitum habes,
CELSISSIME PRINCEPS, à militia promanasse
primum gravissimum Ducis nomen, quos vel ipsa
GERMANIA nostra, ingruente bello aliquo,

Niem. lib.
I. cap. 6. &
seqq. Pan-
dolphus
Collen.
lib. 5.

116UP

EX

EX VIRTUTE antiquitus sibi sumere consueve-
rat. Maacte ergo, SERENISSIME DOMINE,
isto robore animi, jam ORBI TERRARUM vel-
utin theatro ostenso! VINCE MAIESTATE ET
POTENTIA omni laude cumulatissimos Illos
MAIORES Tuos! VINCE gloriosissimæ memo-
riæ AVUM Tuum, VERE AUGUSTUM, SA-
PIENTIA ATQUE ERUDITIONE! VINCE PIE-
TATE Ipfius folio jam feliciter infidentem, & qui-
dem, quo felicissimo PARENTE felicior est, in ipsa
BRUNSVVIGA SUA, PATRUUM SERENISSI-
MUM, RUDOLPHUM AUGUSTUM! VIN-
CE PATREM OPTIMUM ANTONIUM
HULDERICUM, & re & nomine nil nisi SUM-
MAM GRATIAM COMITATEMQUE spiranrem:
ceterosque TUI STEMMATIS nunc regnan-
tes REVERENDISSIMOS EXCELSISSIMOSQUE
PRINCIPES, ERNESTVM AVGVSTVM,
GEORGIVM VVILHELMVM & IOHAN-
NEM FRIDERICVM, JUSTITIA, FORTITU-
DINE ET MAGNIFICENTIA! Me vero CELSIT-
TUÆ, SERENISSIMÆQUE DOMUS VESTRÆ,
quam

(quam in TE VNIVERSAM non minus colo ac veneror, quam *in uno olim* IGNE, publice in prytanæo culto, *omnes* IGNES venerata est Antiquitas) humillimum fidelissimumque servum, respice eo oculo, quo respicere in primis benignissime antehac dignatus est, nunquam satis laudatus ILLE AVUS TVVS; meque porro, CVM SERENISSIMA DOMO VESTRA, tuendum, fovendum, atque etiam ornandum, si mereor, suscipe. Sic TIBI abunde cuncta proveniant, VICTORIA, OPULENTIA, PAX, COPIA, SANITAS, TRIUMPHI! quo divina Majestate protectus, quam IMPERATOR SUMMUS SERENIT. TUÆ commisit EXERCITUS FORTISSIMI, atque SUPREMUS ILLE MUNDI MONARCHA commissurus aliquando est, ORBIS SUI portionem, felici gubernes imperio: postque hujus vitæ militiam ex voto peractam, ÆTERNUM IN COELIS TRIUMPHES!

Dabam Scheningæ. IX. die Decembris, Anno
CIC DC LXXV.

Plutarchi.
Sympos.
lib. 7.
quest. 3.